

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه قوانین و مقررات روادید و گذرنامه

تدوین:
رضا زنده گل
وکیل پایه یک دادگستری

انتشارات چتر دانش

عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: مجموعه قوانین و مقررات روادید و گذرنامه/تدوین رضا زنده‌گل.
مشخصات نشر	: تهران: چتر دانش، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۶ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۳۰۰-۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: گذرنامه -- ایران
موضوع	: Passport -- Iran
موضوع	: روادید
موضوع	: Visas
شناسه افزوده	: زنده‌گل، رضا، ۱۳۶۷ -، گردآورنده
رده بندی کنگره	: KMH۳۰۲۲ / ۱۲۸ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	: ۳۴۲/۵۵۰۸۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۵۱۲۲۳۷

نام کتاب	: مجموعه قوانین و مقررات روادید و گذرنامه
ناشر	: چتر دانش
تدوین	: رضا زنده‌گل
نوبت و سال چاپ	: اول - ۱۳۹۷
شمارگان	: ۱۰۰۰
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۳۰۰-۸
قیمت	: ۸۰۰۰۰ تومان

فروشگاه مرکزی: تهران، میدان انقلاب، خ‌منبری جاوید(اردیبهشت‌شمالی)، پلاک ۸۸

تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۹۲۳۲۷ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۰۲۳۵۳

پست الکترونیک: nashr.chatr@gmail.com

کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

سخن ناشر

رشته‌ی حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش، به‌منزله‌ی یکی از پرطرفدارترین رشته‌های دانشگاهی کشور، تعداد فراوانی از دانشجویان علوم انسانی را به‌خود جلب کرده است؛ دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه‌ی خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند.

منابعی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در واقع، مجموعه‌ی کتب و جزواتی هستند که طی سالیان متمادی چنان‌که باید تغییر نیافته و خود را با تحولات و نیازهای زمانه هماهنگ نکرده‌اند.

این، درحالی است که نیاز مبرم دانش‌پژوهان به مجموعه‌های پربار و سودمند، امری انکارناپذیر است. به‌این‌ترتیب، ضرورت تدوین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان رشته‌ی حقوق و نیز رشته‌های متأثر از آن، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد؛ کتاب‌هایی که روزآمدی محتوای آن‌ها از یک سو و تناسب آن‌ها با نیاز دانش‌پژوهان از سوی دیگر، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد.

مؤسسه‌ی آموزش عالی آزاد چتردانش، در مقام مؤسسه‌ای پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های مؤثری در همراهی با دانشجویان رشته‌ی حقوق بردارد. این مؤسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان خود و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، به تولید آثاری همت‌گمارد که مهم‌ترین دستاورد آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری پژوهندگان باشد. انتشارات چتر دانش امیدوار است با ارائه‌ی خدمات درخشان، شایستگی‌های خود را در این حوزه‌ی علمی بیش از پیش به منصه‌ی ظهور برساند.

فرزاد دانشور

مدیر مسئول انتشارات چتر دانش

فهرست

بخش اول: قوانین ۱۱

قانون گذرنامه مصوب ۱۳۵۱ با آخرین اصلاحات و الحاقات تا تاریخ ۱۳۹۰..... ۱۲

فصل اول: کلیات..... ۱۲

فصل دوم: انواع گذرنامه..... ۱۳

فصل سوم: گذرنامه‌های سیاسی و خدمت..... ۱۳

فصل چهارم: گذرنامه عادی..... ۱۷

فصل پنجم: همراهان..... ۱۹

فصل ششم: اعتبار گذرنامه عادی..... ۲۰

فصل هفتم: گذرنامه جمعی..... ۲۰

فصل هشتم: پروانه گذر..... ۲۱

فصل نهم: برگ گذر بیگانگان..... ۲۲

فصل دهم: آیین‌نامه‌های اجرایی..... ۲۳

فصل یازدهم: مجازات‌ها..... ۲۳

قانون راجع به الحاق ماده واحده به قانون گذرنامه مصوب ۱۳۵۱ راجع به

شرایط صدور گذرنامه برای رانندگان و کمک‌رانندگان خط ترانزیت موضوع

ماده ۴ آیین‌نامه اجرایی قانون تأمین اعتبارات عمرانی مصوب ۱۳۴۳ که

از معافیت پرداخت عوارض گذرنامه استفاده می‌نمایند مصوب ۱۳۶۰..... ۲۵

قانون الحاق ماده واحده به قانون گذرنامه مصوب ۱۳۶۷ اصلاحی ۱۳۸۱..... ۲۷

قانون راجع به ورود و اقامت اتباع خارجه در ایران مصوب ۱۳۱۰ با

اصلاحات ۱۳۶۷..... ۲۹

قانون مجازات عبور دهندگان اشخاص غیرمجاز از مرزهای کشور و اصلاح

بعضی از مواد قانون گذرنامه و قانون ورود و اقامت اتباع خارجه در ایران

مصوب ۱۳۶۷..... ۳۶

قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقت‌نامه تسهیل

تشریفات اعطای روادید به بازرگانان کشورهای عضو گروه دی ۸- (D۸)

مصوب ۱۳۸۲..... ۴۰

قانون موافقت‌نامه تسهیل صدور روادید برای بازرگانان کشورهای عضو

سازمان همکاری اقتصادی (اگو) مصوب ۱۳۷۵..... ۴۴

قانون نظارت بر مسافرت‌های خارجی کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۳ ۴۸
قانون دریافت عوارض خارج از کشور مصوب ۱۳۶۴ اصلاحی ۱۳۷۷ ۵۰
قانون لزوم بازرسی و انگشت‌نگاری از اتباع آمریکایی در مبادی ورودی
کشور مصوب ۱۳۸۵ ۵۴

بخش دوم آیین‌نامه‌ها ۵۵

آیین‌نامه اجرایی پروانه کدزیراتی موضوع بند ۱ ماده ۲۹ قانون گذرنامه ۱۳۵۱
مصوبه ۱۳۶۳ ۵۶
آیین‌نامه اجرایی صدور پروانه گذر کارکنان و سائط نقلیه آبی موضوع
بند ۲ ماده ۲۹ قانون گذرنامه مصوب ۱۳۵۱ مصوبه ۱۳۸۱ ۵۸
آیین‌نامه اجرایی بند ۳ ماده ۲۹ قانون گذرنامه ۱۳۵۱ مصوبه ۱۳۶۳ ... ۵۹
آیین‌نامه اجرائی قانون ورود و اقامت اتباع بیگانه مصوبه در تاریخ
۱۳۵۲ ۶۲
آیین‌نامه اجرایی صدور سند مسافرت پناهندگان سیاسی مصوب ۱۳۶۶ ... ۶۶
آیین‌نامه اجرایی صدور روادید اتباع خارجی در مناطق آزاد تجاری-صنعتی
جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲ با اصلاحات تا ۱۳۸۲ ۷۰
آیین‌نامه صدور روادید ۱۵ روزه مصوب ۱۳۸۴ ۷۲
آیین‌نامه نحوه بازگشت پناهندگان و آوارگان عراقی ساکن در کشور به
عراق مصوب ۱۳۸۲ ۷۳
آیین‌نامه نحوه آموزش اتباع خارجی مصوب ۱۳۹۵ ۷۶
آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۸۰ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی
و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوبه ۱۳۷۹ ۷۸

بخش سوم تصویب‌نامه‌ها ۸۱

تصویب‌نامه مقررات ورود و اقامت اتباع خارجی در مناطق آزاد تجاری
-صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۳ ۸۲
تصویب‌نامه راجع به آیین‌نامه مربوط به تعیین مناطق ممنوعه تردد و اسکان
اتباع خارجی در مرزهای کشور مصوبه هیئت وزیران در تاریخ ۱۳۸۱ ۸۵

تصویب‌نامه هیئت وزیران راجع به روادید ورود به ایران برای تجّار فرش مصوب ۱۳۸۱.....	۸۶
تصویب‌نامه استقرار نمایندگان وزارت امور خارجه در فرودگاه‌های کشور مصوب ۱۳۸۴.....	۸۷
تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید برای دارندگان گذرنامه‌های سیاسی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری هند.....	۸۹
تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید برای دارندگان گذرنامه‌های سیاسی، خدمت و رسمی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری کوبا.....	۹۰
تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید برای دارندگان گذرنامه عادی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری صربستان.....	۹۱
تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید برای دارندگان گذرنامه‌های سیاسی، ویژه و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری پرتغال.....	۹۲
تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید برای دارندگان گذرنامه‌های خاص یا خدمت بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی ویتنام.....	۹۳
تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید برای دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری رومانی.....	۹۴
تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید برای دارندگان گذرنامه‌های سیاسی، خدمت، عادی و مدارک مسافرتی بازگشت (برگ عبور) بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ارمنستان.....	۹۵
تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید نودروزه برای دارندگان گذرنامه‌های سیاسی، خدمت و خاص بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری مالت به شرط عمل متقابل.....	۹۶

- تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید برای دارندگان گذرنامه‌های سیاسی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری یونان به شرط عمل متقابل ۹۷
- تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید جهانگردی یک طرفه بیست روزه برای ورود دارندگان گذرنامه‌های عادی جمهوری عربی مصر به جمهوری اسلامی ایران ۹۸
- تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید سی روزه برای دارندگان گذرنامه‌های عادی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری چندملیتی بولیوی ۹۹
- تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید سی روزه برای دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت زیمبابوه به شرط عمل متقابل ۱۰۰
- تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید سی‌روزه برای دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اسلامی موریتانی به شرط عمل متقابل ۱۰۱
- تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید سی روزه برای دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری غنا ۱۰۲
- تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید سی روزه برای دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت بوركینافاسو ۱۰۳
- تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید سی روزه برای دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری توگو ۱۰۴
- تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید سی روزه برای دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری گینه بیسائو ۱۰۵

تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید سی روزه برای
دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی
ایران و دولت جمهوری مالاوی..... ۱۰۶

تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید (با اقامت حداکثر
یک ماهه) برای دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت بین دولت
جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی کامبوج..... ۱۰۷

تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید یک ماهه برای
دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی
ایران و دولت پاراگوئه..... ۱۰۸

تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید یک ماهه برای
دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی
ایران و دولت جمهوری جیبوتی..... ۱۰۹

تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید نود روزه برای
دارندگان گذرنامه سیاسی، رسمی، مخصوص و خدمت بین دولت
جمهوری اسلامی ایران و دولت اکوادور..... ۱۱۰

تصویب‌نامه در خصوص مقررات لغو روادید شصت روزه برای دارندگان
گذرنامه‌های سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت
جمهوری بولیوی..... ۱۱۱

تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید شصت روزه برای
دارندگان گذرنامه سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی ایران و
دولت جمهوری نیکاراگوئه..... ۱۱۲

تصویب‌نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید سه ماهه برای
دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی
ایران و جمهوری ساحل عاج..... ۱۱۳

تصویب‌نامه در خصوص تعرفه صدور گذرنامه برای افراد زیر هجده سال
تمام مصوبه ۱۳۸۸..... ۱۱۴

بخش چهارم: موارد مربوطه ۱۱۵

- از قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ ۱۱۶
- از قانون حمایت از کودکان و نوجوانان بی سرپرست و بدسرپرست مصوب ۱۳۹۲ ۱۱۷
- از قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۷۶ اصلاحی ۱۳۸۹ ۱۱۸
- از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳ ۱۱۹
- از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹ ۱۲۰
- از قانون کار مصوب ۱۳۶۹ ۱۲۱
- از قانون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۹ ۱۲۴
- از قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۴ ۱۲۵
- از قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مصوب ۱۳۸۲ ۱۲۶
- از قانون موافقت نامه تأسیس مقر بین سازمان اسلامی آموزشی، علمی و فرهنگی (آیسسکو) و جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴ ۱۲۷
- اجازه برقراری مقررات لغو روادید یک ماهه برای گذرنامه های سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت یمن ۱۲۹
- اجازه برقراری مقررات لغو روادید یک ماهه برای گذرنامه سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت سلطنتی عمان ... ۱۳۰
- اجازه برقراری مقررات لغو روادید یک ماهه برای گذرنامه های سیاسی و خدمت بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی بحرین ۱۳۱
- دستورالعمل اجرایی ماده ۱۳ آیین نامه اجرایی ماده ۹۱ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۰ ۱۳۲
- منوعیت مسافرت اتباع دولت جمهوری اسلامی ایران با گذرنامه عادی به کشور عربستان سعودی در موسم حج مصوبه ۱۳۷۳ با آخرین اصلاحات و الحاقات تا تاریخ ۱۳۸۰ ۱۳۵

ممنوعیت سفر اتباع ایرانی به سرزمین فلسطین اشغالی ۱۳۷

نحوه صدور مجوز ورود به کشور و اقامت اتباع بیگانه‌ای که بنا به تقاضای
دستگاه‌های دولتی در چارچوب قوانین و مقررات به کشور مسافرت
می‌نمایند مصوبه ۱۳۶۸ با اصلاحات ۱۳۷۵ ۱۳۸

اجازه صدور روادید برای اتباع خارجه به منظور انجام معاملات فرش به
ایران مصوب ۱۳۷۶ ۱۳۹

موظف شدن وزارت امور خارجه جهت صدور ویزای ورود مکرر یک‌ساله
برای سرمایه‌گذاران خارجی، پرسنل و کارکنان منسوب به دستگاه‌ها
حسب اعلام رؤسای دستگاه‌ها مصوب ۱۳۸۲ ۱۴۰

موظف شدن وزارت امور خارجه به استقرار نمایندگان خود در فرودگاه‌های
بین‌المللی امام خمینی (ره)، مهرآباد، شیراز، اصفهان، تبریز و مشهد برای
صدور روادید برای اتباع خارجی متقاضی روادید که فاقد روادید ورودی
می‌باشند مصوب ۱۳۸۳ ۱۴۱

استقرار نمایندگان وزارت امور خارجه در فرودگاه‌های بین‌المللی امام
خمینی (ره)، مهرآباد، شیراز، اصفهان، تبریز و مشهد به منظور صدور
روادید ورود جهانگردی هفت روزه مصوب ۱۳۸۴ ۱۴۲

اصلاح روش اخذ گذرنامه از مسافریین عازم خارج از کشور
مصوب ۱۳۷۰ ۱۴۳

از موافقت‌نامه چارچوب حمل و نقل عبوری (ترانزیت) اکو مصوب
۱۳۸۵ ۱۴۴

ارسال نامه‌های رفع ممنوعیت خروج از کشور به وسیله مأموران به اداره
گذرنامه مصوب ۱۳۶۲ ۱۴۵

لزوم کامل بودن مشخصات ارسالی افراد ممنوع‌الخروج به اداره گذرنامه
مصوب ۱۳۶۶ ۱۴۶

بخش اول

قوانین

قانون گذرنامه^۱ مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ با آخرین اصلاحات والحاقت تا تاریخ ۱۳۹۰/۸/۲۳

فصل اول: کلیات

ماده ۱- گذرنامه سندی است که از طرف مأموران صلاحیت‌دار دولت شاهنشاهی {دولت جمهوری اسلامی ایران} مذکور در این قانون برای مسافرت اتباع ایران به خارج و یا اقامت در خارج و یا مسافرت از خارج به ایران داده می‌شود.

ماده ۲- اتباع ایران برای خروج از کشور و یا اقامت در خارج و یا مسافرت از خارج به ایران باید تحصیل گذرنامه نمایند. صدور گذرنامه منوط به ارائه اسنادی است که هویت و تابعیت ایرانی تقاضاکننده را ثابت نماید. اسناد مزبور به‌موجب آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۳- خروج از کشور بدون ارائه گذرنامه یا مدارک مسافرت مذکور در این قانون ممنوع است.

ماده ۴- ورود به کشور و یا خروج از آن فقط از نقاطی که بنا به پیشنهاد وزارت کشور و تصویب هیئت وزیران تعیین و آگهی خواهد شد مجاز است.

ماده ۵- بازرسی گذرنامه و مدارک مسافرت و رسیدگی به آنها در مرز با شهربانی کل کشور و در نقاطی که شهربانی نباشد به عهده ژاندارمری کل کشور {نیروی انتظامی} است.

مأموران مربوط مکلفند از ورود افرادی که فاقد گذرنامه یا مدارک لازم برای ورود به ایران باشند جلوگیری نمایند.

تبصره- در مواردی که افرادی فاقد گذرنامه و یا مدارک مسافرت برای مراجعه به ایران باشند در صورتی که تابعیت ایرانی و یا ایرانی بودن آنان محرز شود

۱- لازم به ذکر است عبارت یا عباراتی که در داخل { } عنوان شده در متن قانون نبوده و صرفاً جهت توضیحات بیشتر درج گردیده است.

با رعایت ماده ۲۰ این قانون مکلفند برگ بازگشت به ایران را از مأموریت‌های سیاسی یا کنسولی جمهوری اسلامی ایران در خارجه دریافت نمایند. ضوابط تشخیص و ایرانی بودن این قبیل اشخاص به‌موجب آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۶- برگ مسافرت موضوع ماده ۹ و همچنین برگ بازگشت موضوع ماده ۲۰ و پروانه‌های گذر موضوع مواد ۲۹ و ۳۰ از نظر این قانون در حکم گذرنامه است.

فصل دوم: انواع گذرنامه

ماده ۷- گذرنامه بر سه قسم است:

الف- گذرنامه سیاسی.

ب- گذرنامه خدمت (اعم از فردی یا جمعی).

ج- گذرنامه عادی (اعم از فردی یا جمعی).

تبصره- مشخصات انواع گذرنامه از لحاظ رنگ و شکل و قطع و تعداد اوراق و نظایر آن و همچنین سازمان تهیه‌کننده آنها به‌موجب آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین می‌گردد.

ماده ۸- از تاریخ تصویب این قانون گذرنامه‌های تحصیلی به تدریج به گذرنامه‌های عادی تبدیل خواهد شد.

ماده ۹- وزارت امور خارجه می‌تواند در موارد لزوم با موافقت وزیر امور خارجه برای کسانی که به مأموریت‌های خاص اعزام می‌شوند به‌جای گذرنامه برگ مسافرت انفرادی و یا دسته جمعی صادر نماید. مشخصات برگ‌های مذکور در آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

فصل سوم: گذرنامه‌های سیاسی و خدمت

ماده ۱۰- برای شخصیت‌های زیر گذرنامه سیاسی صادر می‌شود:

۱- رهبر

۲- رئیس جمهور

۳- رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، رئیس مجلس شورای اسلامی، رئیس قوه قضاییه، معاون اول رئیس جمهور، اعضای شورای نگهبان، تولید

آستان قدس رضوی، وزراء دولت جمهوری اسلامی ایران و معاونان رئیس جمهور. ۴- نمایندگان مجلس شورای اسلامی، اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام، اعضای شورای عالی امنیت ملی، نمایندگان مجلس خبرگان رهبری و اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۵- رئیس دیوان عالی کشور، دادستان کل کشور، رئیس دیوان عدالت اداری، رئیس و دادستان دیوان محاسبات، معاونان رئیس قوه قضاییه، رئیس سازمان بازرسی کل کشور، رئیس دفتر مقام معظم رهبری، رئیس کل بانک مرکزی و رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران.

۶- رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و جانشینان ایشان، فرماندهان نیروهای سه گانه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ارتش جمهوری اسلامی ایران، فرماندهی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، فرماندهان حفاظت اطلاعات نیروهای یاد شده.

۷- نمایندگان مستقیم مقام معظم رهبری با معرفی رئیس دفتر ایشان، نمایندگان ویژه رئیس جمهور یا معاون اول رئیس جمهور به معرفی دفتر ایشان، نمایندگان ویژه هیئت وزیران جهت ماموریت‌های خاص به معرفی دفتر هیئت دولت و رؤسای دفاتر رؤسای قوای سه گانه و مجمع تشخیص مصلحت نظام.

۸- رؤسای بنیاد مستضعفان و جانبازان، سازمان تبلیغات اسلامی، بنیاد شهید انقلاب اسلامی، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران و استانداران کشور و شهردار تهران.

۹- رؤسای جمهور سابق، نخست‌وزیران سابق، معاونان اول سابق رئیس جمهور، رؤسای سابق مجلس شورای اسلامی، رؤسای سابق قوه قضاییه، اعضای سابق شورای عالی قضایی با معرفی بالاترین مقام دستگاه مربوطه.

۱۰- مشاوران مقام معظم رهبری و معاونان دفتر معظم‌له با معرفی رئیس دفتر ایشان، معاونان و مشاوران رئیس جمهوری، معاونان معاون اول رئیس جمهور، دبیر شورای عالی امنیت ملی و روسا و دبیران کمیته‌های شورای مزبور، معاونان وزراء، رؤسای دفاتر تخصصی تحت سرپرستی بلافضل رئیس جمهور.

۱۱- شخصیت‌های عالی‌مقام علمی، دینی، فرهنگی و رؤسای فرهنگستان‌ها با موافقت رئیس جمهور.

۱۲- رؤسای دیوان عالی کشور، دادستان کل کشور و سایر مقامات مندرج در جزء ۵ و اعضای شورای عالی قضایی، وزراء و نمایندگان مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان و معاونان ریاست جمهوری و رئیس قوه قضاییه که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی عهده‌دار مناصب فوق بوده‌اند و رؤسای سابق نمایندگی‌های سیاسی و کنسولی و بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور با معرفی بالاترین مقام دستگاه مربوطه.

۱۳- سفرا، مدیران کل و معاونان آنان و رؤسای ادارات وزارت امور خارجه، ماموران ثابت سیاسی و کنسولی.

۱۴- ماموران رمز و مخبرات و کسانی که به نمایندگی از دولت جمهوری اسلامی ایران مقامی را در مؤسسات و نهادهای بین‌المللی عهده‌دار می‌شوند، پیک‌های سیاسی و کسانی که به ماموریت موقت سیاسی و کنسولی اعزام می‌شوند با موافقت وزیر امور خارجه.

۱۵- رئیس، معاونان و مدیران کل منطقه‌ای سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، رایزنان و وابستگان فرهنگی که در پوشش کادر وزارت امور خارجه به خارج از کشور اعزام می‌شوند.

۱۶- مدیران کل مدارس خارج از کشور و دفتر همکاری‌های علمی و بین‌المللی و سرپرستی‌های مدارس خارج از کشور به پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش.

۱۷- در غیر از موارد یاد شده در بالا برای انجام ماموریت‌های خاص سیاسی حسب ضرورت، با تشخیص وزیر امور خارجه.

تبصره ۱- همسران مشمولین بندهای ۱ و ۲ و ۳ این ماده می‌توانند از گذرنامه سیاسی جداگانه استفاده نمایند.

تبصره ۲- نام همسران افراد موصوف در بندهای ۴ تا ۱۴ این ماده در صورتی که همراه دارنده گذرنامه باشند به تقاضای دارنده گذرنامه در گذرنامه‌سیاسی ثبت و از همان گذرنامه استفاده خواهند نمود و تفکیک گذرنامه و صدور گذرنامه سیاسی جهت آنان با موافقت وزیر امور خارجه امکان پذیر خواهد بود.

تبصره ۳- نام فرزندان ذکور کمتر از (۱۸) سال مشمولین این ماده و فرزندان

انات آنان تا هنگام ازدواج در صورتی که همراه دارنده گذرنامه باشند، به تقاضای دارنده در گذرنامه سیاسی ثبت و از همان گذرنامه استفاده خواهند نمود و در صورت نیاز به تفکیک پس از استعلام از وزارت امور خارجه و در صورت موافقت طبق مقررات این قانون برای آنها گذرنامه خدمت یا عادی صادر خواهد شد.

تبصره ۴- هم‌پرازان مقامات مندرج در این ماده (برطبق قانون نظام هماهنگ پرداخت) اعم از شاغل و سابق با معرفی بالاترین مقام دستگاه مربوطه از گذرنامه سیاسی استفاده خواهند نمود.

ماده ۱۱- برای اشخاص زیر گذرنامه خدمت صادر می‌گردد:

۱- اشخاصی که به عنوان همراه با رهبر یا یکی از اعضای شورای رهبری به خارج از کشور مسافرت می‌نمایند.

۲- اشخاصی که به‌عنوان همراه در ارتباط با ماموریت با ریاست جمهور یا معاون اول رئیس‌جمهور به خارج از کشور مسافرت می‌نمایند با معرفی مقام مربوط.

۳- اشخاصی که به‌موجب تصویب‌نامه هیئت وزیران برای انجام ماموریت به خارج از کشور اعزام می‌شوند با معرفی دفتر هیئت دولت.

۴- کارمندان وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و ارگان‌های وابسته به دولت و ارگان‌های نظامی که به خارج از کشور اعزام می‌گردند با معرفی وزیر مربوطه و ذکر علت مأموریت.

۵- مأموران اداری و فنی وزارت امور خارجه و همسران آنها با موافقت وزیر امور خارجه.

تبصره ۱- نام همسر و فرزندان کمتر از ۱۸ سال مشمولین این ماده در صورتی که همراه دارنده گذرنامه باشند به تقاضای دارنده گذرنامه خدمت در همان گذرنامه ثبت می‌شود.

تبصره ۲- نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج نمی‌توانند برای همسر و فرزندان همراه، گذرنامه خدمت جداگانه صادر نمایند ولی در صورت نیاز به تفکیک پس از استعلام از وزارت امور خارجه و در صورت موافقت طبق مقررات این قانون برای آنها گذرنامه عادی صادر خواهد شد.

ماده ۱۲- صدور گذرنامه سیاسی و خدمت به عهده وزارت امور خارجه است.

ماده ۱۳- مدت اعتبار گذرنامه سیاسی و خدمت یک سال است مگر در مورد

مأموران ثابت دولت در نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور که اعتبار گذرنامه تا خاتمه مدت مأموریت آنان خواهد بود.

تبصره ۱- تمدید مدت گذرنامه‌های سیاسی و خدمت طبق مقررات این قانون با موافقت وزارت امور خارجه در مرکز توسط اداره گذرنامه و روادید و در خارج از کشور توسط نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران انجام خواهد شد.

تبصره ۲- کلیه دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت در موقع ورود به کشور باید گذرنامه خود را به وزارت امور خارجه تحویل دهند.

فصل چهارم: گذرنامه عادی

ماده ۱۴- صدور گذرنامه عادی در ایران به عهده شهرداری کل کشور (نیروی انتظامی) و در خارج از ایران با مأمورین کنسولی کشور شاهنشاهی (جمهوری اسلامی ایران) یا مأموران سیاسی عهده‌دار امور کنسولی خواهد بود. مقررات مربوط به ترتیب صدور و تمدید و تجدید و اصلاح گذرنامه به‌موجب آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۱۵- محصلینی که برای تحصیل عازم خارج از کشور می‌باشند با رعایت قانون وظیفه عمومی در مورد تحصیلات غیر دانشگاهی از طرف وزارت آموزش و پرورش و در مورد تحصیلات دانشگاهی از طرف وزارت علوم و آموزش عالی به شهرداری کل کشور (نیروی انتظامی) معرفی می‌شوند.

شغل آنها در گذرنامه محصل ذکر می‌گردد و از پرداخت کلیه وجوه مربوط به صدور گذرنامه معاف می‌باشند. این معافیت شامل محصلینی که گذرنامه تحصیلی آنان تدریجاً به گذرنامه عادی تبدیل خواهد شد نیز می‌باشد. محصلینی که گذرنامه تحصیلی آنان به گذرنامه عادی تبدیل می‌شود از مقررات معافیت تحصیلی احضار به خدمت زیر پرچم استفاده خواهند کرد.

ماده ۱۶- به اشخاص زیر هیچ نوع گذرنامه برای خروج از کشور داده نمی‌شود:

- ۱- کسانی که به‌موجب اعلام کتبی مقامات قضایی حق خروج از کشور را ندارند.
- ۲- کسانی که در خارج از ایران به‌سبب تکدی و یا ولگردی و یا ارتکاب سرقت و کلاهبرداری و یا به‌عنوان دیگر دارای سوء شهرت باشند.

۳- کسانی که مسافرت آنها به خارج کشور به تشخیص مقامات قضایی مخالف مصالح جمهوری اسلامی ایران باشد.

تبصره ۱- رسیدگی و تشخیص افراد مذکور در بند ۲ این ماده واحده به عهده کمیسیون مرکب از نمایندگان

۱- وزارت امور خارجه.

۲- وزارت دادگستری.

۳- وزارت کشور.

۴- شهربانی (نیروی انتظامی) جمهوری اسلامی.

۵- وزارت اطلاعات که به دعوت وزارت کشور تشکیل خواهد شد، می‌باشد.

تبصره ۲- از تاریخ تصویب این ماده واحده، ماده ۱۶ قانون گذرنامه مصوب ۱۳۵۱ و تبصره و بندهای آن و همچنین لایحه قانونی اصلاح ماده ۱۶ قانون گذرنامه مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۴ شورای انقلاب نسخ می‌شود.

ماده ۱۷- دولت می‌تواند از صدور گذرنامه و خروج بدهکاران قطعی مالیاتی و اجرای دادگستری و ثبت اسناد و متخلفین از انجام تعهدات ارزی طبق ضوابط و مقرراتی که در آیین‌نامه تعیین می‌شود جلوگیری نماید.

ماده ۱۸- برای اشخاص زیر با رعایت شرایط مندرج در این ماده گذرنامه صادر می‌شود:

۱- اشخاصی که کمتر از هجده سال تمام دارند و کسانی که تحت ولایت و یا قیمومت می‌باشند با اجازه کتبی ولی یا قیم آنان.

۲- مشمولین وظیفه عمومی با اجازه کتبی اداره وظیفه عمومی.

۳- زنان شوهردار ولو کمتر از ۱۸ سال تمام با موافقت کتبی شوهر و در موارد اضطراری اجازه دادستان شهرستان محل درخواست گذرنامه که مکلف است نظر خود را اعم از قبول درخواست یا رد آن حداکثر ظرف سه روز اعلام دارد کافی است. زنانی که با شوهر خود مقیم خارج هستند و زنانی که شوهر خارجی اختیار کرده و به تابعیت ایرانی باقی‌مانده‌اند از شرط این بند مستثنی می‌باشند.

ماده ۱۹- در صورتی که موانع صدور گذرنامه بعد از صدور آن حادث شود یا

کسانی که به موجب ماده ۱۸ صدور گذرنامه موکول به اجازه آنان است از اجازه خود عدول کنند از خروج دارنده گذرنامه جلوگیری و گذرنامه تارفع مانع ضبط خواهد شد. **ماده ۲۰-** به ایرانیانی که به کشور مراجعت می کنند و فاقد گذرنامه یا اسناد در حکم گذرنامه باشند و یا اینکه مدت اعتبار آن اسناد منقضی شده باشد به شرط آنکه تابعیت ایرانی آنها مسلم باشد برگ بازگشت که فقط برای بازگشت به ایران معتبر است داده می شود.

تبصره- برگ بازگشت از طرف مقامات سیاسی و کنسولی شاهنشاهی {جمهوری اسلامی ایران} در خارج از کشور به طور رایگان صادر می شود و در مرز از دارنده آن اخذ می گردد.

فصل پنجم: همراهان

ماده ۲۱- نام اطفال کمتر از ۱۸ سال تمام که همراه هر یک از والدین یا جد یا جده پدری یا مادری یا زن پدر یا شوهر مادر و یا خواهر و برادر خود مسافرت می نمایند در صورت درخواست ولی یا قیم آنها بر حسب مورد در گذرنامه اشخاص مذکور ثبت خواهد گردید.

ماده ۲۲- نام نوزادانی که از زنان ایرانی مقیم خارج هنگام توقف مادر در ایران متولد می شوند در گذرنامه مادر ثبت می شود و در این مورد نیازی به جلب موافقت پدر نیست و همچنین در مواردی که در خارج از ایران شوهر ایرانی در کشور محل تولد نوزاد حاضر نباشد.

تبصره- اطفال موضوع بند ۴ ماده ۹۷۶ و موضوع ماده ۹۷۸ قانون مدنی مادام که تحت ولایت یا حضانت پدر یا مادر خود هستند می توانند به معیت والدین خود با گذرنامه خارجی آنان به خارج از کشور مسافرت نمایند.

ماده ۲۳- برای یک خانواده که با هم مسافرت می کنند در صورت تقاضا یک گذرنامه صادر می شود و نام زن و اولاد کمتر از ۱۸ سال در آن ثبت خواهد شد. هیچ یک از همراهان مستقلاً حق استفاده از گذرنامه را ندارد و در صورتی که بخواهد از دارنده گذرنامه جدا شود باید گذرنامه جداگانه تحصیل نماید.

فصل ششم: اعتبار گذرنامه عادی

ماده ۲۴- گذرنامه برای مسافرت به کلیه کشورها اعتبار دارد مگر به کشورهایایی که دولت در موارد مقتضی مسافرت اتباع ایران را به آن کشورها ممنوع و یا محدود نموده باشد. در صورتی که بعد از صدور گذرنامه محدودیتی مقرر شود وجوه پرداختی کسانی که از مسافرت محروم شوند به آنها مسترد می‌گردد. نحوه اجرای مفاد این ماده ضمن آیین‌نامه اجرایی این قانون معین خواهد شد.

ماده ۲۵- مدت اعتبار گذرنامه جدید از تاریخ صدور پنج سال است و فقط برای مدت پنج سال دیگر قابل تمدید می‌باشد.

تبصره- گذرنامه‌هایی که تا تاریخ تصویب این قانون سه سال آنها خاتمه نیافته تا پایان مدت مذکور، معتبر خواهند بود.

ماده ۲۶- حذف شده است.

ماده ۲۷- در صورتی که گذرنامه غیر قابل استفاده و یا مفقود شود پس از رسیدگی لازم که نحوه آن در آیین‌نامه تعیین خواهد شد گذرنامه دیگری با اخذ هزینه‌های صدور صادر می‌شود.

هرگاه قابل استفاده نبودن یا مفقود شدن گذرنامه ناشی از عمل متصدیان مسئول باشد برای بقیه مدت اعتبار گذرنامه جدید بدون دریافت هزینه‌های صدور صادر خواهد شد.

فصل هفتم: گذرنامه جمعی

ماده ۲۸- گذرنامه جمعی اعم از خدمت یا عادی فقط در ایران و برای گروه‌های زیر صادر می‌شود:

این نوع گذرنامه‌ها به نام رئیس گروه صادر و نام و مشخصات همراهان در برگ ضمیمه آن درج خواهد گردید:

۱- افسران- درجه‌داران- افراد و به‌طور کلی کارکنان مشمول قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی {جمهوری اسلامی ایران} که به‌طور جمعی و به‌منظور انجام مأموریت عازم خارج از کشور باشند.

۲- گروه‌های ورزشی که به‌منظور انجام مسابقات عازم خارج هستند به معرفی